

copiere nærværende Lov. Hvis nu dette er Tilfældet, saa synes det mig, at det maa kunne være rigtig Anledning til Tvivl, om det dog virkelig skulde være lykkes os her i Danmark i Aaret 1866 i en Commission, som vi Alle kjende, at gjøre en Dødsdom som den, der vilde være tilveiebragt, hvis dette var en fuldkommen hensigtsmæssig Hærordning; jeg troer, at det dog vilde være Noget, som man virkelig ikke behøvede at have noget Overmaal af national Bæfedenhed for at antage, at man let stod Fare for at tage fejl i. Jeg antager saaledes, at det maa kunne være Grund til at nære Tvivl og det meget stærke Tvivl, om Opgaven er heldig løst paa den Maade, som det nærværende Lovudkast forfatter. Ja, man har jo anført Meget til Forsvar for Loven og mange Grunde, som vistnok kunne synes at være meget tiltalende. Jeg vil heller ikke benægte, skjøndt jeg troer, at man lægger meget større Vægt derpaa og giver det en langt større Udfræklning, end det er berettiget, at Loven paa en vis Maade kan tiltale den almindelige Folkestemning, at det kan være, at den paa en vis Maade kan siges at være i Samklang med, at være fremgaaet af eller idetmindste finde Tilslutning hos den almindelige Folkebevidsthed. Det er muligt, at den indeholder en Triumph, en Seir for Lighedsprincipet, en Gjennemførelse af dette Princip, som kan finde Gjengang paa mange Steder, men det er jo dog ikke det Spørgsmaal, det her dreier sig om, det er ikke den folkelige Stemnings Sag at løse indviklede Problemer af denne Art; en Hærs Organisme og et fornuftigt Forsvarsvæsen stiller Fordringer til Overveielse og er dog ikke en saadan Sag, som Folkestemningen kan ville give sig ud for at være competent til at afgjøre. Og hvilket Lighedsprincip er det, som man feirer? Er det maaske det Lighedsprincip, som det franske Folk skrev paa sit Banner, da det i Slutningen af forrige Aarhundrede ryttede de sidste Rester af Feudalismen af sig, det samme, som det feirer rigt har gennemført i en stor Deel af Europa, eller er det maaske det, som den berømte Prokrustes begejstredes for, da han indrettede de bekjendte Senge, hvor han ogsaa tilveiebragte en vis Lighed mellem alle de forskjellige Per-

soner, han kom i Berøring med? Det forekommer mig neppe at kunne være det franske Lighedsprincip, thi, mine Herrer, hvorlidt den franske Nation har vidst at skjøne paa at bevare og udvikle den Frihed, som den ogsaa ved hiin mærkelige Revolution søgte at gennemføre — Ingen paa Jorden har dog været at nægte, at den sande Lighed har sit rette Hjem i Frankrig, og at den franske Nation med største Alvor, under alle skiftende Stæbner, opretholder dette Princip, forstaaet paa den rette Maade. Men hvorledes staaer det sig, naar vi see hen til de store Spørgsmaals Afgjørelse i denne Lov og spørge, om den franske Lighed vilde have Noget dermed at gjøre? Stillingsvæsenet! Har man nogensinde tænkt sig, at det krænkede den sande Lighed? Vide vi ikke, at i dette Dieblik, da dog saa vilde Forestillinger have gjort sig gjældende, selv i de franske Kamre, har dog Ingen tænkt paa at ville gennemføre en virkelig Aflysning af Stillingsvæsenet, men, hvad man har tænkt paa, er kun at give det en ny Form. Medens man her har villet betragte det som et stort Gode, om Staten, hvis Stillingsvæsenet skulde bibeholdes, overtog den hele Forretning, vil man i Frankrig, hvor man har prøvet dette, gaae netop den ganske modsatte Vej tilbage og vil, at de Entelte skulle tilveiebringe deres Stillingsmænd. Har man i Frankrig nogensinde villet gennemføre det Princip, at alle Vaabensføre skulle vaabensføres? See vi ikke i dette Dieblik, hvor Følelsen af, hvad der skyldes Hævdelsen af Frankrigs Ære og Hæder, er saa stærk, at Frankrigs lovgivende Forsamling ikke kan tænke sig Muligheden af at frastrive sig Retten til hvert Aar at bestemme, hvormange af de Vaabensføre der skulle overgives til Armeen? Og med Hensyn til Befalingsmændenes Udvikling! Ja, da er der jo ganske sikkert intet Ord, der oftere har lydt, og intet Ord, der oftere er blevet misforstaaet end dette, at enhver fransk Soldat førte Marschalsstaven i sit Tornhyster. Ja, det er naturligviis et Gode, det er naturligviis en Seir, det er naturligviis et Fremskridt, at ingen Klasse i Samfundet er udelukket fra nogen Stilling, hvortil Dygtighed, gunstige Evner og lykkelige Forhold isørigt kunne bringe ham frem; men er der